

Prof. dr Vladimir Vojvodić:
„Toksikologija bojnih otrova”

Izdanje Vojnoizdavačkog zavoda i Instituta za vojnomedicinske naučne informacije i dokumentaciju, Beograd 1981. godine

U dobro i ukusno opremljenoj knjizi na 400 stranica i u 17 odabranih poglavlja autor je izneo savremena saznanja o delovanju i zaštiti od bojnih otrova sa izrazitim naglaskom na medicinske aspekte.

Posle vrlo edukativnog poglavlja o istoriji hemijskog oružja, autor vrlo isktruktivno daje osnovne pojmove iz toksikologije, utvrđujući i adekvatno definišući glavne pojmove i definicije iz ove oblasti. Ovaj pristup omogućava i manje verziranom čitaocu da dalje prati i razume tekst. Obrađujući mehanizme delovanja bojnih otrova u svim aspektima, autor ovim zaokružuje sva neophodna znanja iz opšte toksikologije. Slede poglavlja o fizičkim i hemijskim osobinama bojnih otrova i njihova osnovna podela, što je naročito neophodno pri preduzimanju organizacijskih mera medicinske zaštite. U sledeća dva poglavlja autor obrađuje faktore koji utiču na efikasnost primene bojnih otrova (meteorološke uslove, zemljište i dr.) i daje osnovne karakteristike hemijskog oružja, nadovezujući na to poglavlje moguće gubitke i posledice pri takozvanom hemijskom napadu. Poznavanje razmera i razornih dejstava ovih oružja, mogućnosti njihove taktičke i strateške upotrebe, kao i posledica u vidu gubitaka u živoj sili, neophodni su elementi ne samo za sanitetske oficire nego i za sve one koji će se baviti zaštitom od ovog oružja.

U specijalnom delu su obrađeni svi savremeni i takozvani klasični bojni otrovi sa stanovišta njihovog delovanja na organizam — toksičnosti, kliničke slike, prve pomoći i lečenja ozleđenih. Detaljno i sa praktične strane dati su metodi otkrivanja i dokazivanja bojnih otrova — organoleptički, fizički, biološki, hemijsko-biohemijski i dr. Prikazani su metodi i sredstva od najjednostavnijih do najkomplikovanijih. U poslednjim glavama opisana su sredstva lične i kolektivne zaštite i sredstva za dekontaminaciju sa potrebnim podacima koji se odnose na te metode i sredstva.

Udžbenik je pisan veoma pristupačnim i razumljivim stilom uz dosta fotografija, tabela i skica. Ovim udžbenikom popunjava se osetna praznina koja je postojala u stručnoj literaturi na ovom području. Kao udžbenik može se koristiti u nastavi u svim vojno-sanitetskim školama, za studente medicine, stomatologije, farmakologije i biologije. Pored toga, mogu ga koristiti i starešine ABHO jedinica i rukovodeći organi Civilne zaštite, Crvenog krsta i svi koji se bave ovom problematikom.

General-major
prof. dr STANISLAV PIŠČEVIĆ